

hvor og naar det kan lade sig gjøre, naar deres Døde begravnes, ved Hgtevielser og ved Konfirmationen. Derfor holde vi paa det Bestaaende, vi give ikke Slip paa det. Vilde Andre gjøre det og ophæve det, ja, saa er det kun et Vidnesbyrd om, at man nærmer sig henimod den Tilstand, da Folkeflagene ere ved at blive afkristede. Saa er Antikristen ved at komme, og det skulle vi naturligtvis ikke gjøre Vort til at befordre, men tværtimod holde igjen imod saalænge som mulig. Det er, som sagt, en Betragtning, der theoretisk set er forstaaelig klar og simpel, — jeg kan ikke se Andet —, og den vil da naturligtvis være imod dette Forslag, som vi nu have til Behandling, det er en Selvsjæle, for den maa jo naturligtvis sige, at de, der have faaet borgerlig Vielse efter dette Lovforslag, og altsaa endnu staa indenfor Kirkekirken, kan den ikke vedfænde sig som Hgtefolk, fordi den kun vedfænder sig det Hgtefæb, som Kirken selv har indviet. Det er en Betragtning, der er fuldstændig ren og klar. Jeg billigere den ikke, om jeg end ganske vist nu kan respektere den mere end for nogle Aar tilbage, thi der er dog Hold i det Standpunkt. Det er jo egentlig til en vis Grad det samme Standpunkt, som det ærede Medlem her bagved (Holstein-Ledreborg) indtog med sin kanoniske Ret, kun fra en anden Kirkeafdelings Princip. Altsaa fra den Side maa man jo ogsaa være en Modstander af Lovforslaget. Den ærede sidste Taler hørte jo heller ikke til denne Side, han var en Ven af Lovforslaget. Der er et andet Standpunkt — jeg haaber ikke det ærede Medlem for Ringsted tager mig det ilde op, naar jeg taler om Mindretalsopfattelser ogsaa kirkeligt. Jeg dømmes ikke om den Enkeltes Tro eller Bantro, det tror jeg ikke, vi skulle give os af med; saaledes opfattede jeg forresten heller ikke det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds — altsaa der er et andet Standpunkt, og det er det, der siger som saa: Folkekirken er en borgerlig Indretning, men der er i den forskjellige Mindretal af Kristne med noget forskjellig Farve, men dog i Grundbetragtningen enige; de have den samme Grundbetragtning, om end en noget forskjellig Opfattelse med Hensyn til visse ydre Ceremonier eller visse Kongs Oprindelse, idet f. Ex. een Part kan sige, at det og det stammer umiddelbart fra Herren selv, en anden Part, at det gjør det ikke, uden dog at negte dets Sandhed. Saaledes kan der være Uoverensstemmelser mellem disse forskellige Mindretal, men i den inderste Grund ere de dog enige. Disse Mindretal sige: Vi kunne ikke erkende, at Alle ere Kristne, vi tvivle endog saa om, at Flertallet er det, vi ere tilbøjelige til at tro, at det kun er et Mindretal, som ere Kristne, derfor maa vi se at faae saa meget

af Skindet bort som muligt, og for at gjøre det, ere vi altid med til at ville have f. Ex. Konfirmationen affkaffet i sin nuværende Stikelse med denne næsten Stillen til Parade; vi ere med til at billige borgerlig Vielse, fordi vi finde, at der er grumme stor Mandskab i, hvad der nu foregaar. Det er en Betragtning fra Mindretallets Side, der jo ogsaa kommer til orde, og som altsaa gaar ud paa at sige: Vi maa se at faae det Mandskab bort, hvor det paa nogen Maade lader sig gjøre. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (H. Holm) siger det samme, men de Andre sige: Lad os faae borgerlig Vielse, det vil sige, lad Folk faae Lov til at vælge, om de ville have borgerlig eller kirkelig Vielse. Der var jo ogsaa et Flertal eller ialtsald næsten et Flertal, i Kirkekommissionen for saadan Valgfrihed. Det Standpunkt tror jeg dog ikke lader sig forsvare, thi der kommer netop den Sammenblanding, hvor Staten siger: Det og det skal være kirkeligt gyldigt. Jeg er derfor slet ikke saa enig med det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle), i hvis Foredrag der som sædvanligt var adskillige klare Træk, naar han sagde, at det er en Sammenblanding, naar det kommer til at hedde: I skulle have Frihed til at lade Eder borgerlig vie, naar I ville, og Frihed til at lade Eder kirkeligt vie, om I ville det; jeg er enig i, at det er et Overgreb fra Statens Side, som den ikke bør gjøre sig skyldig i. Jeg vil derfor være tilbøjelig til at indtage det Standpunkt, at der skal være borgerlig Vielse for Alle som Betingelse fra Statens Side for Anerkjendelse af Hgtefæbet, medens de kirkelige Samfund maa afgjøre selv, hvorvidt de ville fordrø tillige kirkelig Vielse som Betingelse for, [at Vedkommende kan være i deres Samfund (Lund: Hvorledes skal det kunne gennemføres i Folkekirken?) Det ærede Medlem behøver ikke at spørge, jeg har selv stillet mig det Spørgsmaal. For de anerkjendte Krossamfund og selv for de Samfund, der ikke ere anerkjendte, er Spørgsmaalet let at løse; thi de have jo deres Repræsentation. Methodikernes og Jødernes Samfund og hvad disse forskellige Samfund nu hedde, ville rimeligvis sige: Det er meget rigtigt med den borgerlige Vielse — jeg bruger den Betegnelse for Kortheds Skyld og tror heller ikke at hægaa nogen Forsyndelse derved, om jeg end indrømmer, at det ikke er saa godt et Udtryk — men vi stige ikke imod de Folk i vort Samfund, de høre ikke til os, inden de lade sig kirkelig vie; thi hvad vi kalde kirkeligt Hgtefæb, er vel ogsaa noget Borgerligt, men det har tillige en ethisk-kirkelig Side, og denne fordrer, at de, der ville høre til vort Samfund, skulle indordne sig derunder. Derfor disse Samfund vil der jo ingen Banfælgighed være, men Banfælgigheden kommer tilstede